

TOIVI JÄRVISEN TAIDEKOTI

Vuonna 1680 perustettu Mannila kuului aikoinaan Saarijärven mahtavimpiin tiloihin. Tila oli eri omistajien hallussa vuoteen 1887, jolloin se siirtyi Mannilan suvulle. Mannila jaettiin viimeksi 1950-luvulla, jolloin talon tytär Toivi Järvinen peri siitä lohkaistun Peltoniemen tilan. Hän rakennutti tontille uuden asuintalon, jonka suunnittelijaksi hän pyysi arkkitehti Laila Niemiojan. Rakennus valmistui 1961.

Saarijärven museon päärakennuksen vieressä sijaitseva Toivi Järvisen koti avattiin yleisölle 1986. Koti on säilytetty alkuperäisessä asussaan. Taideteosten lisäksi Toivi Järvisen kodin irtaimisto muodostaa ainutlaatuisen yhtenäisen 1960- ja 1970-luvun sisustuskokonaisuuden. Myös rakennus on kulttuurihistoriallisesti arvokas. Järvisen koti, saunarakennus ja pihapiirin vanhemmat, 1860 - 1870-luvun rakennukset muodostavat rakennushistoriallisesti arvokkaan kokonaisuuden.

Varatuomari Osmo Järvinen ja rouva Toivi Järvinen ostivat Helsingissä asuessaan kotiinsa 1800-luvulla syntyneiden suomalaisten taiteilijoiden teoksia. Vuonna 1939 he muuttivat Saarijärvelle, jossa Osmo Järvinen kuoli vuonna 1949. Toivi Järvinen jatkoi kotinsa taidekokoelman kartuttamista miehensä kuoltua. Saarijärvellä hän osti teoksia ennen kaikkea paikallisilta taiteilijoilta. Toivi Järvisen taidekodissa sijaitsevat teokset muodostavat säätiön taidekokoelman alkuosan. Kodissa voi tutustua mm. Pekka Halosen, Vilho Sjöströmin, Magnus Enckellin, Ville Vallgrenin ja Hannes Auteeren teoksiin.

SAARIJÄRVEN MANNILAN TAIDESÄÄTIÖ

Rouva Toivi Järvinen, joka kuoli 12.10.1982, testamenttasi suurimman osan omaisuudestaan Saarijärvi-Seura ry:lle. Seuran tuli jälkisäädöksen perusteella perustaa säätiö, jonka tehtävänä oli taidemuseon rakentaminen. Säätiö nimettiin Saarijärven Mannilan Taidesäätiöksi Toivi Järvisen kotitalan Mannilan mukaan ja merkittiin säätiörekisteriin 12.9.1985. Säätiön hallintoeliminä ovat valtuuskunta ja hallitus. Valtuuskunnan valitse Saarijärvi-Seura ry. Valtuuskunta valvoo ja tukee säätiön toimintaa. Säätiön asioita hoitaa valtuuskunnan valitsema kuusijäseninen hallitus.

Säätiön tarkoituksena on Saarijärven ja lähialueiden taiteen ja alueen kulttuurin vaaliminen sekä yleisön mielenkiinnon vireillä pitäminen sitä kohtaan. Säätiö mm. kerää ja tallentaa Saarijärven ja lähialueiden kuvataiteilijoiden taidetta sekä muutakin taidetta. Lisäksi säätiö tukee alueen taiteilijoita ja paikallisen taiteen tutkimusta myöntämällä apurahoja. Säätiö jakaa vuosittain stipendin lukiossa erityistä taideaineiden harrastusta osoittaneelle oppilaalle.

Säätiön merkittävin tehtävä on ollut museon rakentaminen yhteistyössä Saarijärven kaupungin kanssa. Säätiö omistaa 49,9 % muodostetun kiinteistö Oy Saarijärven Museotalon osakkeista. Vuonna 1989 valmistuneessa rakennuksessa toimii Saarijärven museo, joka vastaa sekä taidemuseotoiminnasta että kulttuurihistoriallisesta museotoiminnasta. Museo sijaitsee säätiön omistamalla Peltoniemen tilalla. Toivi Järvisen testamentissa ilmoittaman tahdon mukaisesti rakennuksen suunnittelijaksi valittiin arkkitehtitoimisto Niemioja & Uusitalo Oy. Museo avattiin 30.6.1989 Kain Tapperin laajalla takautuvalla näyttelyllä.

Museorakennuksen valmistuttua säätiö on osapuolten tehtäväjaon mukaisesti keskittynyt kokoelmien täydentämiseen sekä museon taideosaston tutkimus-, näyttely- ja julkaisu- toiminnan tukemiseen yhdessä Beda, Katri ja Aune Heralan Säätiön kanssa. Saarijärven museo vastaa sekä säätiöiden että kaupungin taideteosten hoidosta ja luetteloinnista sekä paikkakunnan taiteilijoihin liittyvästä tutkimustoiminnasta. Taidesäätiöiden ja ammatillisesti hoidetun museon yhteistyö ja työnjako on antanut erinomaiset edellytykset monipuoliselle ja kattavalle seutukunnan kuvataiteen tallennukselle, tutkimukselle ja näyttelytoiminnalle. Yhteisesti sovitulla hankintaohjelmalla on pystytty luomaan merkittäviä kokonaisuuksia seutukunnan taiteilijoiden tuotannosta.

SÄÄTIÖN TAIDEKOKOELMA

Säätiön taidekokoelmaan kuuluu yli 600 teosta. Kokoelman vanhimman osan muodostavat Toivi ja Osmo Järvisen aikanaan hankkimat 84 teosta, joista suurin osa on pysyvästi esillä Toivi Järvisen kotimuseoksi muutetussa entisessä kodissa.

Säätiö kartuttaa taidekokoelmaansa jatkuvasti. Säätiön toimintaperiaatteiden mukaisesti uudempi osa kokoelmasta koostuu pääasiassa saarijärveläisten ja saarijärveläislähtöisten taiteilijoiden teoksista. Suurimman yhtenäisen teoskokonaisuuden muodostavat Frans Toikkasen puupiirroksiset, serigrafiat ja mezzotintotyöt. Merkittäviä hankintoja ovat mm. Kain Tapperin ja Arvo Siikamäen veistokset, jotka on sijoitettu museon veistospuistoon. Säätiön omistamia taideteoksia on esillä mm. kaupungintalolla Saarijärven taiteen aulassa ja muissa julkisissa tiloissa Saarijärvellä.